

مجله ادبی و سیاسی

ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در

۳۱ نجی سنه

۱۲ صفر ۱۳۳۰

پنجشنبه

جزء عدد : ۱۳۲

رجال سیاسیہ عثمانیہ

(مابعد عن جزؤ ۱۳۰)

(شاملہ لاقور) ك ، معلوماتہ بنای مطالعات ابتدیكی سیاح ، فؤاد پاشایی
یالیدہ كورمكه موفق اوله مامسی اوزرینه دوستلرنندن ازمیرلی بر رومك دلائیلہ
باب عالیہ خارجیہ نظارتسہ كیدرك كوریور ! فؤاد پاشایی كورمامش اولانلر
سیاحك بوتعرفسہ اعتماد ایتمكده بالطبع معذوزدرلر . فقط پاشا مرحومی
رأی العین كورمش اولانلردن له الحمد الیوم بك چوق آدم بولندیگی كبی اخفادنندن
رشاد بك افندی ایله مرحومك برادر زاده سی ماجد بك افندی - جناب حق
بك چوق زمان دهاعمر وعافیت احسان بیورسون - كمال تندرستی ایله بر حیاتدرلر .
بناءً علیه بزم بیلدیكمز ، طانیدیغمز ، حتی بالذات مظهر تلمطینی اولدیغمز فؤاد پاشا
ایله سیاحك فؤاد پاشایی تمامی تمامنه بشقه بشقه ایکی ذاتدر .

ایشته سیاحك مشاهدہ ومصاحبت ابتدیكی فؤاد پاشا شودر :

« فؤاد پاشا شیشمانجه ، قیسه بویلی ، قرمرزی یاناقلی ، قالین دوداقلی برذآندر .
گوزلرنده لمعان ایدن آتش ظرافت و ذکاوت جمله نك نظر دقتی جلب ایدم جك
بر درجه ددر . »

بزم بیلدیکمز ، طانیدیمز ، گوروب و لو برایکی کله ایله اولسون نائل خطاب
والتفاتی اولدیمز فؤاد پاشا ایسه :

بلند قامت ، عضلاتی مخافتی تعدیل ایدم جك راده لرده قامت بلندیله متناسب ،
یعنی نحیف دینه میه جك بر بنیه متینه و سمین عد اولنه میه جق بر تناسب بهترینه مالک
ایدی . یاناقدری قرمرزی اولمقدن بشقه اوجق دینه جك قدر پنبه مائل ، سیماسنده
اکثر ارباب ذکاوت علامت مخصوصه سندن اولان بر تبسم تلطف آمیز منجلی ،
گوزلری مائلاً مشقوق ، چشمانه خصوصی بر لطافت و یرن قصر بصری ، گویا که
قرینه تأمین صمیمته مقصور ایدی .

تاریخ تنظیم ایدن بو گونه قدر مقام صدارتی احراز ایدن وزرا میاسنده — کریدلی
مصطفی نائی پاشا مستثنا اوله رق — فؤاد پاشا مرحوم قدر اوزون بویلی بر صدر
اعظم گوستریله مز .

عجبا سیاح ، پاشا مرحومك صدارتله سرعسكرلکی عهده سنده جمع ایتدیکی
تاریخده فؤاد پاشا ظنیه قائمقام سرعسكر اولان حسین عونى پاشا ایله گورشمش
اولسون ! چونکه تعریفنه گوره موصوفی اولان ذات ، فؤاد پاشایی دکل ، حسین
عونى پاشایی تمثیل ایدیور . آگاهه نصل احتمال و یریلور که پاشایی مقامنده ، دائرة
خارجیه ده زیارتندن بحث ایدیور !

حاصلی اوروپالیر مشهوداته دکل ، خیالخانه تصورلرنده وجود و یردکلری
هیاکل وهم و خولیایه ترجمان اولمقدن قورئیه میورلر . ینسه تکرار ایدرم : بحث
شرقه متعلق اولنجه شاعر منیفك :

دها چوق صوگوتوریر کتدکجه

یاش دریدر اوزانور چکدکجه

قولنه ماصدق دوشه جك بك چوق توجیهات و تاویلاته متحملدر .

سیاح : « مشارالیهك ایجابنده غایت جسور و مقتدر بر عسکر قوماندانی اولدینی زوایت ایدلمکده در . » دیور .

بو زوایت طوغریدر . مشارالیه قریم مسئلهسی صرہ سنده ظهور ایدن (قالاباقه) وقعه سنده یانیه و نازده قول اردوسنك قومانداسنه کجدیکی صرہ ده جودت ملایه یازدینی بر مکتوبده : « ایشته عزیزم ! قلمی سیف ایله دکشدم . جنراللئک اثرینی ایجه گوستردم . مرکز اشقیا اولان (تپه) نام محلی اوروب بونك قوه تاثیر ایله یانیه نك نأره عصیانی منطقی اولدینی مسموعکیز اولمشدر . » دیورکه اقمشلهده ابراز ایتدیکی مائر فطانت و جلادت جدا شایسته محمدتدر .

۱۲۷۶ ده ظهور ایدن سوریه مسئله سنده دخی مشارالیه بك بیوک آثار فطانت گوسترمشدر . اگرچه بو حادئه عربستان اردوسی مشیری احمد باشا گبی حد ذاتده بیوک یرادلش بر عسکرک . الی لایلد قلوب ماتی داغدار یأس و فتور ایدن وقعه شهادتی انتاج ایتمش ایسه ده ، فرانسلرلک اقمشلهده التزام ایتدکلی مسلك سیاسیی عقیم براقق ایچون اولاد وطندن بر صاحب حیثی فدا ایتمکدن بشقه چارده یوقدی .

مع مافیه احمد باشا حقیقت حالده مرکزك قربان سیائی اولمشدر . چونکه مقام سرعسکری مرحومك اشعاراته اهمیت ویرمامشدی . حال بوکه فرانسه بونی نظر اعتباره آلموردی .

فؤاد باشا سوریه ایکی اوج طاہور عسکرله کتدی . و طولوندن حرکت ایتمش اولان فرانسز عسکرندن طقوز گون اول ییروته یتیشهرک ارباب عصیانہ لطمه تادیبی حواله یه باشلادی .

هله فرانسزلرک اوراده (قانونیک) لکی حمایه نامنه اتخاذه قرار ویردکلی پولتیقهیی ، هر خطودهده عقیم براقشدر . افراط فطانتله مجبول اولان بو ذات ، نابولیونك منویاتی بك اعلا کشف ایتمش اولدینی گبی ، فرانسز جنراللئک حرکتی ده تجسسدن خالی دکلادی . مثلاً حادئه نك فاعللرندن بر چوق اشخاص جبل لبنان

صاوشمش اولدقلرندن ، فرانسر جنرالی بونلری فؤاد پاشا ایله استشارهیه حاجت کورمکسزین تعقیب ایتمکه قرار ویرمشدی . بونی . قوماندانک اوضاعندن استشمام ایدن فؤاد پاشا ، فرانسر عسکرینه سفیر برك امری ویرلمدن اول ، طابورلرینک اوکته دوشهرك جبل لبنانه گیرمش و ارباب شورشی دردست ایدرك لازم کلان مجازاتی اجرا ایتمکه فرانسرلره یابهق وارئه قدرت ایده جک ایش برقامشدر .

حادثه نك موجب اولدینی منهوباتك تضمینی دخی بر مسئله عظمی حالی آلمشدی . بش غروشلق شیئی ضایع اولیان بر مارونی ، بش یوز لیرالق ضرر ادعاسنده بولنیوردی . استنادکاهلری ایسه فرانسه قونسولاطوسی ایدی .

مرحومك بدیهه گولفده کی کالی کی ۱۰ اکثر مشکلاته چاره حل بولمقده دخی فطانت مجبوله سی امداده یتیشیوردی .

برگون منهوبات اوزرینه بر جوق ادعای واهی سر دیله برابر ، افادتانك صحتنده اصرار ایدن فرانسه قونسولوسنی اقتاع ایده میجه فؤاد پاشا ، قونسولوسك النده کی کهر با تسبیحی آلمش . واتباعندن برینه ، - ا شو تسبیحی بر بشقه آدم یدیه بردلاله ویرده مزاده چیقاتدیر . امرینی ویرمش . بوحال دن هیچ برشی آکلامامش اولان قونسولوس تسبیحی نریمه گوندردیکنی سؤال ایتسی اوزرینه پاشا - شمعی کلیر . کور بر سگیز - جوانی ویرمش .

فی الحقیقه یگر می دقیقه صکره بردلالک یقه سنه یاشمش اولان بر مارونی فریاد وفغان ایدرك ایجرویه گیرمش ، ولسان شکوی ایله - بوتسبیج بخدر . انزای نهیده اومیده کی اشیا ایله برابر یلما ایدلمشدر . بونی شمعی دلالت النده کوردم . طانیدم . - ادعاسنده بولنش .

فؤاد پاشاده حریفه - حقك وار ! مالکی یلما ایدنلردن برکیده بوموسیودر . چونکه تسبیج آنك النده ایدی . - دیه قونسولوسی کوسترهرك هم حریفی مهوت . همه قونسولوسی الزام ایله مجبور سکوت ایتمشدر .

ایشته یکونی ۲۰۰ میلیون غروشه ، یعنی ایکی میلیون لیرایه بالغ اولان دفتر

منهوبات ، بوکی مدعیات کاذبه نتیجه سی ایدی . فقط فؤاد پاشا بومبلی ۷۵ میلیون
غروشه ، یدی یوز اللی بیگ لیرایه ایندیرمکه موفق اولمشدر .

منهوباتی تدقیق ایله تضمیناتی قرارلشدیران قومیسبون پاره‌نک سوریه اهل -
اسلامندن طولانلره رق برسنه ظرفنده تادیه‌سندده اصرار ایتمکده ایدی .

فؤاد پاشا اصحاب مطلوبه ، اشیای منهوبه سی نسبتبنده اصابت ایدن تضمیناتی
(سرکی) صورتیله سوریه اموال عمومیه‌سندن تادیه‌یه قرار ویرمش و بوگا (محجوز
سرکیلر) عنواتی ویرمشدی .

یعنی بهری بشر ، یگر می بشر ، الیشیر و یوزر لیرالق برنوع تحویلات
چیقارهرق بونلری سوریه ولایتنه محصور قیلش و بوندن طولانی (محجوز سرکی)
تسمیه اولنمشدر ، که بونلر سوریه ولایتی خارچنده برکونه قیمتی حاز و تداولی
جائز دکلدی . بناء علیه اون بش سنه ظرفنده سوریه مال صندوقلری بالتدریج
تسویه واحیا ایلشددر .

ایشته فؤاد پاشانک سوریه‌ده برچوق طعن و نشیعه لایق کوریلان اجرا آتی
بوکی حاللردر ، که آنک یرنده مثلا عالی پاشا بولنمش اولسه ایدی ، بونک عشری
مرتبه‌سندده موفقیت قابل اوله‌مازدی . نه‌کیم باشلی باشنه مأمور اولدینی کرید
مسئله‌سندده کی تدابیری ، دولتی حالا ایچندن چیه‌مدینی عقبه سئیه‌یه القا ایله نتیجه
حاضریه منجر اولمشدر .

(مابعدی وار)

ابوالضیا

